

wälja et joofse. Ka woib wina sojaks tehha, sel:
lega willast riet märjaks kašta, misga ihho hde-
rutakse, issearranis süddame hauko.

5) Puhhu hinge haige suhhu ehk ommast suust,
ehk läbbi pilli roo ehk hõlle kõrre; agga sedda teh-
hes hoia ni kauaks temma ninna södrmed kinni.

6) Pea temma ninna alla salmiaki piritust,
ehk kui sedda ep olle, hderutud mäe-roigast ehk
katki leigatud sibbolat ja kuttišta sullega temma
kele pärra.

7) Wõtta soja wet ja walla kaks lusika täit
wina ehk wähhe salmiaki piritust hulka ja aja sedda
härja poiest temma pärra solest sisse, — mis ka
nimmetakse: klistiri pannema.

8) Wiis, kus tundi pead sa temma ihho hde-
ruma ja ikka üllewal antud õppetust möda teggema,
ja kui temma siis hakkab wähhe hawalt elluse
põdrma ja kõhhima, siis walla temma suhhu
monni tibba soja te-wet, ehk kui sedda ep olle,
monni tibba soja wet, kuhhu hulka wallatud wähhe
wina ehk Howmani tilgad, kui neid on, ja hoia
tedda sojalt. Agga kui tunned et unni kippub
temmale peäle, siis jätta tedda rahhule, sest unni
käsawatad temma ranimo.

II. Kuida neid aidata, kes külmas on woetud.

1) Wi nisugguse külma kambri ehk aita, agga
mitte soja tuppä, egga koggoniste mitte kötud ahjo
liggi.

2) Leika ellaste temma rided lõhki, ja wõtta
neid temma ümbert ärra, ja panne siis lund ehk
katki murtud õhukest jeäd ülleültsa temma ihho
alla ja peäle, nenda et agga su ja ninna jäwad
kinni katmata. Kui polle lund egga jeäd, siis
panne tedda sure künna sisse nenda et pea jääb
wähhe kõrgemale, ja walla ni külma wet, kui agga
fada, temma peäle, kinni hõpis we sees on, et
üksnes su ja ninna jäwad wälja.

3) Kui lummi ehk jeä temma ihho peäl hak-
kab sullama, ehk ihho näht we sees hakkab pun-
naseks lõma, siis wõtta tedda weest, lumest ehk
jeäsi wälja, panne tedda külma aaseme peäle ja
ikka seßammas külmas hõnes hderu tedda külma
wette kastetud ridega; kui nüüd liikmed hakkawad
pehmeks sama, kuiwata ihho linnaga ja hderu
tedda wähhe sojendetud willase ridega.

4) Puhhu siis hinge temma suhhu; wõtta
wet ja õli ja aja sedda temma pärra solest sisse;
kašta merre:käsna külme wette ehk wina, ja siis